

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/643/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112228657
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112228657.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, zastúpeného právnym zástupcom TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, v mene ktorého pred súdom koná Mgr. Tomáš Kušník, advokát a konateľ, proti odporcovi N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. U., X. I. XXX/XX a odporkyni J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. U. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, so sídlom v Prešove, Námestie Legionárov č. 5, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov č. 163/66, o zaplatenie 4.419,54 € s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 13C/93/2013-100 zo dňa 20.02.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov **z r u š u j e a v e c v r a c i a** okresnému súdu v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil; navrhovateľovi súdny poplatok vzhľadom na uskutočnenie pojednávania dňa 26.07.2013 nevrátil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Odporcom náhradu trov konania nepriznal, pretože si ju neuplatnili; vedľajšiemu účastníkovi, ktorý si náhradu trov konania uplatnil, ju súd v zmysle § 150 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) nepriznal vzhľadom na paušálny vstup združenia do konania, na ktorý nebol žiaden dôvod, pričom pri vstupe do konania nemal vedľajší účastník o danom spore žiadnu vedomosť a odporcovia nevyjadrili súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka. Tieto dôvody považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa a trovy konania v uplatnenej výške zo strany vedľajšieho účastníka nepovažoval za trovy účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupoval.

Proti uzneseniu okresného súdu v časti výroku o trovách konania podal vedľajší účastník včas odvolanie. Navrhol zmenu napadnutého výroku a priznanie náhrady vyčíslených trov konania včítane trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že ani z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé, ktorý odsek § 150 O.s.p. okresný súd aplikoval; nesúhlasil s argumentáciou o neúčelnosti trov a žiadal priznať náhradu trov konania. Spor bol ukončený späťvzatím návrhu navrhovateľom, k čomu by nebolo došlo, keby do konania vedľajší účastník nevstúpil.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania potvrdiť. Poukázal na to, že vedľajší účastník ako právnická osoba s predmetom činnosti ochrana práv spotrebiteľov má byť zo svojej podstaty schopný poskytnúť právnu pomoc spotrebiteľom v súdnom konaní a nemá sa dávať zastupovať advokátom. Trovy konania vedľajšieho účastníka neboli vynaložené účelne. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania, ktoré aj vyčísliť.

Odporcovia sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadрили.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil v tomto rozsahu okresnému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ voči odporcom domáhal zaplatenia sumy 4.419,54 € s príslušenstvom z titulu nesplateného úveru podľa zmluvy o úvere č. 1216718227 zo dňa 19.11.2007 a dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 01.06.2010. Dňa 21.12.2012 doručil vedľajší účastník okresnému súdu písomné podanie, ktorými oznámil svoj vstup do konania na strane odporcov. Navrhovateľ zobral písomným podaním zo dňa 04.04.2013 návrh na začatie konania späť v časti uplatneného nároku voči odporcovi, v dôsledku čoho okresný uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 26.07.2013 konanie voči tomuto zastavil. Po doručení právneho zástupcovi vedľajšieho účastníka kópie návrhu na začatie konania s prílohami (čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania a odpoveď na výzvu navrhovateľa) vzniesol vedľajší účastník vo vyjadrení zo dňa 07.06.2013 námietku premlčania nároku navrhovateľa a žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť. Vedľajší účastník poukázal aj na neprijateľnosť zmluvných podmienok, obsiahnutých vo formulári zo dňa 01.06.2010. Zároveň si vyčíslil trovy právneho zastúpenia. Písomným podaním zo dňa 19.02.2014 navrhovateľ vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a žiadal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať z dôvodu neúčelnosti ich vynaloženia. O zastavení konania a o trovách konania okresný súd rozhodol napadnutým uznesením.

V prejednávanej veci je zrejme, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. nastávajú okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu; výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný; prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013). Na podanie odvolania proti rozhodnutiu o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, tento súhlas podporovaného účastníka nepotrebuje, pretože takéto rozhodnutie vyznieva priamo v jeho neprospech. Z § 93 ods. 4 O.s.p. vyplýva samostatné procesné postavenie vedľajšieho účastníka v konaní porovnateľné s postavením účastníka konania vo vzťahu k procesným právam a procesným povinnosťam. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov; pri rozhodovaní o trovách konania vedľajšieho účastníka posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Súd je povinný každé svoje rozhodnutie náležite odôvodniť; z odôvodnenia musí byť dostatočne zrejmé, na základe čoho súd dospel k rozhodnutiu formulovanému vo výrokovej časti; nestačí len odkazovať na určité zákonné ustanovenia; úlohou súdu je vysvetliť účastníkovi konania, ako relevantné právne normy aplikoval na posudzovaný prípad; toto vysvetlenie má byť pokiaľ možno stručné, ale najmä logické a zrozumiteľné.

V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom

alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprímeraná tvrdosť voči účastníkovi konania a aby neodporovalo dobrým mravom.

Z obsahu spisu je zrejmé, že k zastaveniu konania došlo v dôsledku kvalifikovanej obrany poskytnutej odporkyni prostredníctvom vedľajšieho účastníka, ktorý v tomto konaní po oboznámení sa s návrhom vo veci samej, dôvodne vzniesol námietku premlčania. Až na základe písomného podania vedľajšieho účastníka došlo k späťvzatiu návrhu navrhovateľom, a to v celom rozsahu. Je nepochybné, že vedľajší účastník bol v konaní úspešný, pretože vystupoval na strane v konaní úspešnej odporkyne. Konanie vo veci inicioval práve navrhovateľ, pričom vstup vedľajšieho účastníka do konania a oprávnenie na tento vstup mu vyplýva priamo z § 93 ods. 2 O.s.p.. Dôvody, na ktoré poukázal okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, týkajúce sa okrem iného aj nesúhlasu odporcov so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, neobstoja. Výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný. V danom prípade nešlo ani o paušálny vstup do konania, keďže konanie bolo zastavené práve v dôsledku kvalifikovane poskytnutej obrany odporkyni formou vyjadrenia vedľajšieho účastníka a v ňom vznesenej námietky premlčania. Ako dôvod hodný osobitného zreteľa nie je možné určiť okolnosť, že pre vstup vedľajšieho účastníka nebol daný žiadny dôvod (túto okolnosť vyvrátil odvolací súd už vyššie), v dôsledku čoho sa zbytočne navyšujú trovy konania. Tak ako bolo uvedené, zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov a pri rozhodovaní o trovách konania vedľajšieho účastníka posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Trovy právneho zastúpenia boli vynaložené účelne, keďže boli v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania, ak po dôvodne vznesenej námietke premlčania pôsobil jeho vstup pre navrhovateľa odradzujúcu v tom zmysle, že vzal návrh na začatie konania späť. K neúčelnému vzniku trov konania dochádza samotným podaním návrhu v prípade, ak bol následne navrhovateľom v celom rozsahu vzatý späť, a teda, sám navrhovateľ zastavenie konania zaviniť.

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého výroku o trovách konania sa možno domnievať, že prvostupňový súd mal na zreteľi ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p.. Nie je však zrejmé a zrozumiteľné, z ktorého odseku ustanovenia § 150 O.s.p. okresný súd vychádzal pri rozhodnutí o trovách konania vedľajšieho účastníka, formulovanom vo výroku napadnutého uznesenia. Odôvodnenie rozhodnutia, v ktorom je ustanovenie § 150 O.s.p. aplikované, by malo byť precízne, pričom sa ex lege vyžaduje, aby v tomto konaní boli bezpečne preukázané skutočnosti, na základe ktorých je toto ustanovenie aplikované (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 248/2010 z 21. októbra 2010). Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí preto vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať črty svojvôle a v konečnom dôsledku zakladá vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Potvrdenie nepreskúmateľného výroku rozhodnutia okresného súdu by predstavovalo odňatie možnosti vedľajšieho účastníka konať pred súdom zo strany odvolacieho súdu, pretože by mu odňalo možnosť argumentovať proti skutočným dôvodom nepriznania trov (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/39/2011 zo dňa 26.01.2012); aj keď rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nepredstavuje prekvapivé rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/112/2013 zo dňa 01.10.2013), zmena napadnutého nepreskúmateľného výroku rozhodnutia okresného súdu by predstavovala porušenie princípu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania (potreba vyrovnať sa s argumentáciou vedľajšieho účastníka v podanom odvolaní) a súčasne odňatie možnosti navrhovateľa konať pred súdom v prípade priznania náhrady trov priamo odvolacím súdom (porovnaj rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/145/2004 zo dňa 01.11.2005, sp. zn. 2Cdo/199/2007 zo dňa 26.02.2008, ďalej uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/158/2009 zo dňa 07.10.2009); z uvedených dôvodov preto prichádzalo do úvahy len zrušenie napadnutého nepreskúmateľného výroku uznesenia okresného súdu vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov.

Napadnutým výrokom rozhodoval okresný súd aj o trovách konania navrhovateľa a odporcov, títo však proti tomuto výroku samostatné odvolanie nepodali, preto súd napadnutý výrok vo vzťahu k nim ponechal nedotknutý. Keďže vedľajšie účastníctvo je formou účastníctva v konaní, odvolací súd formuláciu napadnutého výroku, ktorou okresný súd právo na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, vzťahol aj na vedľajšieho účastníka na strane odporcov, a preto nebolo potrebné v tomto smere uznesenie okresného súdu doplniť (§ 166 ods. 1 O.s.p.).

Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý výrok uznesenia okresného súdu vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil v tomto rozsahu okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o trovách konania.

V ďalšom konaní okresný súd uznesením (§ 167 ods. 1 O.s.p.) rozhodne o trovách konania vo vzťahu navrhovateľ a vedľajší účastník na strane odporcov; svoje rozhodnutie primeraným spôsobom stručne odôvodní v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.).

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.